

EKİN VE MEYVELERİN ZEKÂTI

Birisi arsasında bulunan zeytinleri veya armutları toplamasa ya da yiyeceği kadar toplasa, o arsada bulunan zeytinlerin veya armutların tamamı üzerinden mi zekâtı hesaplanır? Hesaplanırken 5 vesak Nisap miktarı aranır mı? ...

Cevap: Ekin ve meyvelerin zekâtı, genel zekât delilinden ayrı olarak *"Hasad zamanı onun hakkını veriniz"* (En'âm: 141) âyeti ve Peygamberimiz (sav)'in: *"Semânın (göğün) suladığı şeylerde öşür, kova ile ve dolapla sulanan şeylerde yarım öşür vardır"* (Bu ârî, Müslim, et-Tâc: 2/18) hadîs-i şerîfi ile de farz olmuştur.

Ekin ve meyvelerin zekâtı **öşür** (1/10)'dür. Ekim ve meyveler, yağmur veya ırmak suyuyla sulanıyorsa bir öşür (1/10)'dür. Kova ve dolapla sulanıyorsa yarım öşür (1/20) verilir. Çünkü bu şekilde sulamak zahmetli bir iştir.

Hiz. Peygamber (sav): *"Beş vasaktan az mahsule zekât düşmez..."* (Bu ârî, Müslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî ve Nesâî rivayet etmiştir. Et-Tac: 2/18) buyurmuştur.

Beş vasak, takriben 528,640 kg.'dır. Demek ki mahsul, yarım tondan fazla ise ona zekât düşer, yarım tondan az ise zekât düşmez.

Toprak ürünlerinin zekâtı da devletin belirlediği vergilerden ibarettir. İslâm hukukuna göre toprak iki çeşittir: Öşrî toprak, harâcî toprak. Müslümanların işlettiği topraklar öşrî topraktır. Devlet bu topraklardan sulama çeşidine göre 1/10 veya 1/20 oranında öşür (vergi) alırdı.

İslâm hukukuna göre zekât, bir devlet vergisidir. Bugün çiftçilerin devlete ödedikleri mahsul vergisi, zekât yerine geçer. Buna göre mahsul sahipleri eğer ürünlerinden vergi ödüyorlarsa, ayrıca ürün zekâtı vermeleri gerekmez. Hayvanlar da böyledir. Vergileri ödenmiş olan mahsul ve hayvanlar için zekât vermek gerekmez. Ama vergi ödemiyorlarsa, açıklanan miktar üzerinden

zekât vermeleri gerekir.

Toplanmayıp tarlada kalmış olan meyvelere zekât gerekmez. Çünkü zekât gelirden verilir. Tarlada bırakılmış olan meyvelerden gelir sağlanmaz. Çünkü o ürünlerin toplanması, sahibine gelirden çok ziyan açacağı için adam malını toplayamıyor. **Gelir söz konusu olmayınca zekât da gerekmez.**